

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 4. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 9. december 2022

Tidspunkt: kl. 11.30

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 8. december 2022

1. Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 12. december 2022
Forelæggelse ved fungerende udenrigsminister
EUV alm. del (20222) – Bilag 63 (kommenteret dagsorden)
2. Rådsmøde nr. 3923 (almindelige anliggender) den 13. december 2022
Forelæggelse ved fungerende udenrigsminister
EUV alm. del (20222) – Bilag 63 (kommenteret dagsorden)
- FO 3. Forslagspakke til makrofinansiel assistance til Ukraine i 2023
Forelæggelse ved fungerende udenrigsminister.
Punktet hører under Finansministeriets ressort.
– *Vedtagelse*
KOM (2022) 0595, KOM (2022) 0596, 0597
KOM (2022) 0597 – Bilag 2 (samlenotat)
KOM (2022) 0597 – Bilag 1 (skriftlig forelæggelse af 17/11-22)
- FO 4. Ekstraordinært rådsmøde (transport, telekommunikation og energi – energi) den 13. december 2022
Forelæggelse ved fungerende klima-, energi- og forsyningsminister
EUV alm. del (20222) – Bilag 63 (kommenteret dagsorden)

5. Rådsmøde (transport, telekommunikation og energi – energi) den 19. december 2022
Forelæggelse ved fungerende klima-, energi- og forsyningsminister
EUU alm. del (20222) – Bilag 63 (kommenteret dagsorden)
- FO 6. Rådsmøde nr. 3921 (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2022
Forelæggelse ved fungerende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri
EUU alm. del (20222) – Bilag 63 (kommenteret dagsorden)
7. Rådsmøde (miljø) den 20. december 2022
Forelæggelse ved fungerende miljøminister
EUU alm. del (20222) – Bilag 63 (kommenteret dagsorden)
- L 8. Vedtagelse af begrundet udtalelse vedr. nærhedsprincippet overholdelse i
forordningsforslag om mediefrihed
KOM (2022) 0457
KOM (2022) 0457 – Bilag 5 (udkast til begrundet udtalelse)
KOM (2022) 0457 – Bilag 3 (grund- og nærhedsnotat)
- L 9. Eventuelt

Der vedlægges foreløbige oversigter over de under punkt 1-2 og 4-7 nævnte møder.

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg
FO =Forhandlingsoplæg
FL =Forventet lukket behandling
L =Lukket behandling

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 12. december 2022

1. Ruslands aggression mod Ukraine
 - *Politisk drøftelse*
 - Rådsmøde 12/12-22 – Bilag 1 (samlenotat side 2)
 - Rådsmøde 3907 – Bilag 2 (skriftlig forelæggelse af 14/11-22)
2. Iran
 - *Politisk drøftelse/Rådskonklusioner*
 - Rådsmøde 12/12-22 – Bilag 1 (samlenotat side 5)
3. EU Militær Partnerskabsmission i Niger (EUMPM Niger)
 - *Vedtagelse*
 - Rådsmøde 12/12-22 – Bilag 1 (samlenotat side 7)
4. Eventuelt
5. Siden sidst

Alle dagsordenspunkterne hører under Udenrigsministeriets ressort.

Rådsmøde nr. 3923 (almindelige anliggender) den 13. december 2022

1. Forordning om gennemsigtighed og målretning i forbindelse med politisk reklame
 - *Generel indstilling*KOM (2021) 0731
Rådsmøde 3923 – Bilag 1 (samlenotat side 2)
2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 15.-16. december 2022 (udkast til konklusioner)
 - *Politisk drøftelse*Rådsmøde 3923 – Bilag 1 (samlenotat side 7)
3. Den landespecifikke retsstatsdialog
 - *Politisk drøftelse*KOM (2022) 0500
Rådsmøde 3923 – Bilag 1 (samlenotat side 9)
4. Lovgivningsmæssig programmering: Fælles erklæring om EU's lovgivningsmæssige prioriteter for 2023-2024
 - *Præsentation*KOM (2022) 0548
Rådsmøde 3923 – Bilag 1 (samlenotat side 11)
Rådsmøde 3908 – Bilag 1 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde almindelige anliggender 18/11-22)
5. Det Europæiske Semester 2023 – Roadmap
 - *Præsentation*KOM (2022) 0781, KOM (2022) 0782, KOM (2022) 0780
Rådsmøde 3923 – Bilag 1 (samlenotat side 14)
6. Opfølgning på feedbackarrangement i forbindelse med Konferencen om Europas fremtid
 - *Politisk drøftelse*KOM (2020) 0027, KOM (2022) 0404
Rådsmøde 3923 – Bilag 1 (samlenotat side 16)
Rådsmøde 3902 – Bilag 2 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde almindelige anliggender 18/10-22)
7. Eventuelt
8. Siden sidst

Dagsordenspunkt 1 hører under Kulturministeriets ressort. Dagsordenspunkt 5 hører under Finansministeriets ressort. De øvrige dagsordenspunkter hører under Udenrigsministeriets ressort.

Ekstraordinært rådsmøde (transport, telekommunikation og energi – energi) den 13. december 2022

- FO
1. Forslag til rådsforordning om indførslen af en markedskorrektionsmekanisme til beskyttelse af borgere og økonomien mod uforholdsmæssigt høje priser
– *Politisk enighed*
KOM (2022) 0668
Rådsmøde 13/12-22 – Bilag 1 (samlenotat)
EUV alm. del (2022) – Bilag 36 (udvalgsmødereferat side 24, forhandlingsoplæg vedr. koordinering af indkøb af gas forelagt 22/11-22)
 2. Eventuelt
 3. Siden sidst

Alle dagsordenspunkter hører under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets ressort.

Rådsmøde (transport, telekommunikation og energi – energi) den 19. december 2022

1. Forslag om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, om bygningers energimæssige ydeevne og om energieffektivitet
– *Generel indstilling*
KOM (2022) 0222
Rådsmøde 19/12-22 – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (2022) – Bilag 36 (udvalgsmødereferat side 28 FO,
forhandlingsoplæg forelagt 22/11-22)
2. Eventuelt
3. Siden sidst

Alle dagsordenspunkter hører under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets ressort

Rådsmøde nr. 3921 (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2022

- FO
1. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2023 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande og for 2023 og 2024 af fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande
 - *Politisk enighed*
 - KOM (2022) 0559
 - Rådsmøde 3921 – Bilag 1 (samlenotat side 2)
 - KOM (2022) 0559 – Bilag 2 (henvendelse af 8/12-22 fra Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri)
 - KOM (2022) 0559 – svar på spm. 1 om, hvad regeringen vil gøre for at sikre, at det danske ålefiskeri ikke lukkes helt, fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri

 2. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Middelhavet og Sortehavet for 2023 og om ændring af Rådets forordning (EU) 2022/110, for så vidt angår fastsættelse for 2022 af fiskerimuligheder gældende i Middelhavet og Sortehavet
 - *Politisk enighed*
 - KOM (2022) 0525
 - Rådsmøde 3921 – Bilag 1 (samlenotat side 16)

 3. Markedssituationen for landbrugsvarer
 - *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
 - Rådsmøde 3921 – Bilag 1 (samlenotat side 18)
 - Rådsmøde 3900 – Bilag 2 (skriftlig forelæggelse af 12/10-22)

 4. Strategiske planer under den fælles landbrugspolitik
 - *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
 - KOM (2020) 0846
 - Rådsmøde 3921 – Bilag 1 (samlenotat side 24)
 - Rådsmøde 3890 – Bilag 4 (skriftlig forelæggelse af 14/7-22)

 5. Kommissionens evaluering af EU's dyrevelfærdslovgivning
 - *Information fra Kommissionen*
 - Rådsmøde 3921 – Bilag 1 (samlenotat side 28)

 6. Eventuelt

 7. Siden sidst

Alle dagsordenspunkter hører under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris ressort

Rådsmøde (miljø) den 20. december 2022

1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om naturgenopretning
– *Udveksling af synspunkter*
KOM (2022) 0304
Rådsmøde 20/12-22 – miljø – Bilag 1 (samlenotat)
2. Eventuelt
3. Siden sidst

Dagsordenspunktet hører hjemme under Miljøministeriets ressort.

Europaudvalget

Referat af 4. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 9. december 2022

Tidspunkt: kl. 11.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Kim Valentin (V) formand, Henrik Møller (S) næstformand, Jens Joel Malte Larsen (S), Anne Valentina Berthelsen (SF), Søren Søndergaard (EL), Søren Egge Rasmussen (EL), Theresa Scavenius (ALT), Charlotte Munch (DD), Alexander Ryle (LA), Steffen Larsen (LA), Mette Abildgaard (KF), Alex Ahrendtsen (DF), Mette Kierkgaard (M) og Karin Liltorp (M).

Desuden deltog: Fungerende udenrigsminister Jeppe Kofod, fungerende klima-, energi- og forsyningsminister Dan Jørgensen og fungerende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Rasmus Prehn.

Punkt 1. Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 12. december 2022

EUU alm. del (2022) – Bilag 63 (kommenteret dagsorden)

Den fungerende udenrigsminister: Alle punkter forelægges til orientering.

1. Ruslands aggression mod Ukraine

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 12/12-22 – Bilag 1 (samlenotat side 2)

Rådsmøde 3907 – Bilag 2 (skriftlig forelæggelse af 14/11-22)

Den fungerende udenrigsminister: Jeg forventer en bred drøftelse af EU's mangefacetterede støtte til Ukraine.

Siden den 10. oktober 2022 har Rusland iværksat en ny strategi, hvor de gennem systematiske bombardementer af civil infrastruktur forsøger at knække den ukrainske modstandskraft. Med jævne mellemrum har bomber, droner og missiler ramt el-, vand- og varmforsyning, der er stærkt beskadiget. Det er derfor afgørende, at vi fortsætter vores omfattende støtte til Ukraine på en række områder – herunder til vinterforberedelse.

På rådsmødet vil der også være lejlighed til at drøfte indsatsen for at sikre ansvarliggørelse for internationale forbrydelser begået i forbindelse med krigen i Ukraine. Danmark har bidraget aktivt til denne indsats. Det har vi bl.a. gjort gennem støtte til Den Internationale Straffedomstol, støtte til

EU's rådgivende mission »EUAM Ukraine« samt i FN-regi gennem den dansk-initierede »Group of Friends on Accountability in Ukraine«.

Det er vigtigt, at vi sikrer retsforfølgning af alle de ansvarlige for internationale forbrydelser, der begås i Ukraine. Det gælder også den såkaldte aggressionsforbrydelse, der pålægger et lands øverste ledere et strafferetligt ansvar for en beslutning om ulovlig militær aggression mod et andet land. Det er et komplekst område, også juridisk, og jeg forventer, at det vil blive drøftet indgående i den kommende tid. Her vil Danmark naturligvis deltage konstruktivt for at finde den bedst mulige løsning.

Endelig arbejdes der på yderligere sanktioner med det formål at øge presset på Rusland og stramme op på de eksisterende tiltag. Der forventes fortsat bred opbakning blandt de øvrige medlemsstater til yderligere sanktioner, ligesom regeringen støtter de hårdest mulige sanktioner mod Rusland, som der kan skabes enighed om i EU.

Anne Valentina Berthelsen: Det er fantastisk, at vi overhovedet har en drøftelse om en træningsmission for ukrainske soldater. Det er jo netop derfor, det var så vigtigt, at vi kom af med vores forsvarsforbehold. Er der mulighed for et dansk bidrag? Man koncentrerer sig om Tyskland og Polen som hovedkvarterer, men vi er jo dygtige til at træne og uddanne soldater. Tænker regeringen i de baner allerede nu?

Jeg noterede mig under valgkampen, at ministeren var positiv over for idéen om at sætte de russiske lejesoldater fra Wagnergruppen på EU's terrorliste som en del af sanktionerne i det forløb, vi er i lige nu. Er det stadig væk tilfældet, og vil ministeren bringe det op på rådsmødet?

Den fungerende udenrigsminister: Det er heldigvis gået rigtig hurtigt med at lancere en træningsmission til støtte for Ukraine. Det er meget positivt. Det betyder også, at muligheden for danske bidrag fortsat undersøges. Den fungerende regering støtter etableringen af træningsmissionen, og at eksisterende træningsindsatser af ukrainske soldater kan indtænkes i EU-rammen også. En ny regering skal tage stilling til disse spørgsmål, men min holdning er klar: Det er vigtigt, at vi fortsætter vores aktive støtte til Ukraine. Det gælder også sanktioneringer af grupper som Wagnergruppen.

Steffen Larsen: Kan ministeren bekræfte, at vi trænede ukrainske soldater, allerede inden forsvarsforbeholdet blev afskaffet? Det lyder lidt mærkeligt, når Anne Valentina Berthelsen siger, at vi kun i kraft af afskaffelsen af forsvarsforbeholdet kan deltage i træningen af ukrainske soldater, når vi ifølge min viden har deltaget i det i forvejen.

Kim Valentin: Venstre støtter den danske linje.

Anne Valentina Berthelsen: Kan man sætte de russiske lejesoldater i Wagnergruppen på EU's terrorliste? Er det på bordet? Vi skal jo have fat i så mange håndtag, som vi kan, når vi taler sanktioner – også for at give os selv muligheder fremadrettet.

Den fungerende udenrigsminister: Til Steffen Larsen: Bilateralt samarbejde udelukker ikke, at man træner soldater i andre sammenhænge. Et af målene for EU's assistancemission til Ukraine er, at man vil træne 15.000 soldater i løbet af de næste par måneder. Det er rigtig godt.

Regeringens holdning er, at jo mere vi kan bidrage med til Ukraines selvforsvarskamp – med våben, træning, økonomisk hjælp – desto bedre.

Til Anne Valentina Berthelsen: For det første er Wagnergruppen allerede sanktioneret som gruppe, som enkeltpersoner og som enheder, der er tilknyttet Wagnergruppen. Man kan godt være sanktioneret under flere sanktionsregimer. Det spørgsmål skal vi vende tilbage til, men bare for at være helt klar, så *er* Wagnergruppen på EU's sanktionslister, og vi er fuldstændig enige om, at de spiller en meget kedelig rolle i Ukraine – og i øvrigt også mange andre steder – som redskab for Putins magt.

2. Iran

– *Politisk drøftelse/Rådskonklusioner*

Rådsmøde 12/12-22 – Bilag 1 (samlenotat side 5)

Den fungerende udenrigsminister: Vi har de seneste måneder været vidne til det iranske styres brutale undertrykkelse af folkelige protester. Siden Mahsa Aminis tragiske død i det såkaldte moralpolitis varetægt den 16. september 2022 har der været protester i gaderne i flere end 150 byer og i samtlige af Irans provinser.

Kvinder, unge, mænd, studerende, sportsfolk, kunstnere viser i disse dage et utroligt mod i deres kamp for basale rettigheder, for at gøre en ende på diskriminationen af kvinder og for håbet om en bedre fremtid.

Ifølge FN er flere end 300 personer indtil videre blevet dræbt, heraf mindst 40 børn, og omkring 14.000 er blevet anholdt. Mange risikerer at få tildelt dødsstraf – flere er allerede dømt til døden, og i går eksekverede det iranske styre den første af disse med hængningen af den 23-årige Mohsen Shekari. Han blev dømt for at have blokeret trafikken på en af Teherans hovedveje og for at have såret et medlem af Basijmilitsen med en kniv. Ligesom EU fordømmer jeg på det kraftigste henrettelsen.

Udviklingen i Iran er stærkt bekymrende og kalder på fortsat handling. Derfor har Danmark sammen med en gruppe af lande været særlig aktive i vedtagelsen af foreløbig to robuste sanktionspakker i EU rettet mod de ansvarlige i Iran for grove menneskerettighedskrænkelser. Det indebærer bl.a. sanktionering af moralpolitiet, den iranske indenrigsminister og en række lokale ledere af Revolutionsgarden.

Desuden har EU sanktioneret Irans minister for informations- og kommunikationsteknologi som følge af de løbende restriktioner og nedlukninger af iranernes adgang til internettet.

I FN har Danmark senest aktivt støttet op om afholdelsen af en særsamling i FN's Menneskerettighedsråd om menneskerettighedssituationen i Iran. Særsamlingen resulterede i etableringen af en international undersøgelse af Irans håndtering af protesterne. Jeg anser det som et vigtigt element, også for at bidrage til at indsamle beviser på de krænkelser af menneskerettighederne, der har fundet sted. Danmark har ved andre lejligheder udtrykt sin stærke bekymring over den aktuelle situationen i Iran i FN's Menneskerettighedsråd. Dette er sket både nationalt, sammen med EU, sammen med de nordisk-baltiske lande og i et tværregionalt indlæg drevet af Spanien og Chile.

Jeg forventer, at vi på rådsmødet vil drøfte, hvordan vi fra EU's side kan fastholde presset på det iranske styre, herunder ved at overveje, hvem der yderligere meningsfuldt kan sanktioneres for de krænkelser, der har fundet sted.

Ud over situationen i Iran forventer jeg, at vi vil drøfte Irans ageren i relation til Ruslands krig i Ukraine. Vi ved, at iranske droner – helt uacceptabelt – bliver brugt til at angribe den ukrainske civilbefolkning og infrastruktur. EU har allerede vedtaget sanktioner målrettet de ansvarlige for droneprogrammet og for levering af dronerne, hvilket vi fra dansk side støtter.

Desværre må vi konstatere, at forhandlingerne om atomaftalen, JCPOA, befinder sig i et dødvande. Imens fortsætter Iran med at eskalere sine overtrædelser af aftalen. Det er en meget alvorlig udvikling, og man må desværre erkende, at en tilbagevenden til aftalen ser svær ud.

Endelig fortsætter Iran sin destabiliserende regionale adfærd, hvilket de seneste ugers missil- og droneangreb mod kurdiske områder i det nordlige Irak vidner om.

Det er min forventning, at der på baggrund af denne dybt bekymrende udvikling vil blive vedtaget klare konklusioner på rådsmødet, som afspejler EU's fordømmelse af Irans ageren både internt og eksternt.

Endelig ser jeg gerne, at vi i EU løbende holder øje med, om der bør indføres yderligere sanktioner mod de ansvarlige for både de grove menneskerettighedskrænkelser, vi er vidner til, og for leveringen af droner til Ruslands ulovlige angrebskrig mod Ukraine.

Anne Valentina Berthelsen: EU skal være meget hårdere ved Iran, end vi har været hidtil. Jeg går ud fra, at ministeren er enig. Kan vi anvende nogle af de samme sanktioner, der har været drøftet i forbindelse med Ruslands invasion af Ukraine? Vi kan blokere dem i Swift, vi kan indefryse Revolutionsgardens penge – altså noget af det, der rammer lidt hårdere. Jeg synes, at det iranske præstestyrers handlinger er fuldstændig uacceptable.

Søren Søndergaard: Sanktionerne mod Iran lader ikke til at være specielt virkningsfulde. Indefrysning af tilgodehavender eller formuer hos iranske personer tilknyttet regimet i Europa vil formentlig være mere virkningsfuldt. Man kunne også forestille sig en række handelssanktioner. Det er også vigtigt at få etableret en fast internetforbindelse, som iranere kan gøre brug af, hvilket kræver master i nærliggende områder, f.eks. Rojava. Hvilke forslag vil ministeren bringe op fra dansk side, der kan understøtte opstanden?

Theresa Scavenius: Hvilke andre tiltag kan vi gøre brug af, så situationen ikke eskalerer yderligere? Hvad skal der til, for at vi begynder at træffe nogle foranstaltninger? Situationen er allerede ret eskaleret.

Den fungerende udenrigsminister: Danmark var allerlængst fremme for at initiere de første menneskerettighedssanktioner i forbindelse med styrets nylige overgreb på befolkningen. Der er kommet yderligere pakker siden. Den fungerende regering går ind for de hårdest mulige sanktioner, vi kan blive enige om. Vi mener, det skal have mærkbare konsekvenser. Vi kan dog ikke lægge sanktionsforslag frem på et åbent møde – det skal drøftes i fortrolighed. Men jeg vil fremføre den danske linje på rådsmødet: Vi ønsker de hårdest mulige sanktioner.

Søren Søndergaard: Jeg vil gerne kvittere for ministerens politiske opbakning til de stærkest mulige sanktioner mod Iran. Og jeg har forståelse for, at vi ikke kan drøfte det på et åbent møde, men ministeren kan bede om, at mødet bliver lukket, hvis ministeren har noget yderligere at sige. Ministeren skal ikke sidde og brænde inde med gode idéer, bare fordi mødet er åbent – vi kan jo bare lukke det.

Normalt bliver dette drøftet i Det Udenrigspolitiske Nævn. Derfor er det så ærgerligt, at det seneste møde i Det Udenrigspolitiske Nævn blev aflyst, og at dette ikke står på dagsordenen på det kommende møde. Kampen i Iran og ikke mindst i de kurdiske områder har udviklet sig til en militær

4. europaudvalgsmøde 9/12 2022

kamp, og det kommer ikke til at vare måneder – det står på en knivsæg. Derfor skal der handles relativt hurtigt, hvis vi vil gøre vores indflydelse gældende til fordel for demokrati og menneskerettigheder, og ikke til fordel for det islamistiske diktatur.

Kim Valentin: Venstre støtter den danske linje.

Den fungerende udenrigsminister: Lad os drøfte Iran på det næste møde i Det Udenrigspolitiske Nævn. Jeg tilføjer det til dagsordenen.

3. EU Militær Partnerskabsmission i Niger (EUMPM Niger)

– Vedtagelse

Rådsmøde 12/12-22 – Bilag 1 (samlenotat side 7)

Den fungerende udenrigsminister: Forslaget forventes vedtaget som procedurepunkt på rådsmødet. Der er tale om en sag inden for EU's sikkerheds- og forsvarssamarbejde, som vurderes at være af væsentlig betydning, hvorfor regeringen orienterer Europaudvalget om den.

Etableringen af denne mission er af væsentlig betydning, da Sahelregionen er en dansk prioritet, og Niger er en særlig vigtig partner i regionen for Danmark og EU. Missionen er et vigtigt redskab, der vil støtte Niger i at håndtere de tiltagende sikkerhedsudfordringer – både i Niger og i den bredere region.

Missionen er udviklet i tæt samarbejde med Niger. Der lægges op til, at missionen skal understøtte Nigers nationale plan for kapacitetsopbygning af landets væbnede styrker. Konkret skal missionen være med til at oprette et træningsakademi gennem uddannelse af instruktører. Samtidig skal missionen selv afholde specialiserede træningskurser og bidrage til udviklingen af nye militære enheder. Det forventes, at missionen kan påbegynde sine aktiviteter i april 2023.

Fra dansk side støtter vi etableringen af missionen i Niger. Den drastiske forværring af sikkerhedssituationen i Sahel er meget bekymrende. Niger er det eneste af vores samarbejdslande i regionen med en demokratisk valgt regering. Niger har samtidig åbent anmodet Vesten om støtte i kampen mod terrorisme gennem øget samarbejde på forsvarsområdet. Derfor er det afgørende, at vi styrker samarbejdet med Niger.

Jeg vil for god ordens skyld bemærke, at orienteringen i dag alene omhandler *etableringen* af den militære træningsmission. Eventuelle danske styrkebidrag til missionen vil – som ved militære bidrag til andre missioner og operationer – blive håndteret i Det Udenrigspolitiske Nævn.

Anne Valentina Berthelsen: Vi har set nogle grimme situationer i Sahel. Det er en ustabil region, og dette magtvakuum kan skabe grobund for terrorbevægelser. Det er derfor utroligt vigtigt, at EU er til stede, men vi skal sikre os, at der ikke sker overgreb på civilbefolkningen – det har vi jo oplevet før. Jeg kan læse i samlenotatet, at den fungerende regering går enormt meget op i, at den humanitære folkeret og internationale menneskerettigheder skal overholdes, men hvordan sikrer vi det konkret? Det er afgørende for, at Niger fortsat selv ønsker, at vi er der, så vi ikke ender med en situation som den i Mali.

Theresa Scavenius: Hvad er succeskriteriet for indsatsen, og hvor længe regner vi med, at den skal vare? Niger er et af verdens fattigste lande. 65 pct. lider i perioder af sult på grund af tørkedannelse, og tørkedannelsen er bl.a. forårsaget af klimaforandringerne. Det er en problemstilling, vi vil se rigtig mange steder: ustabile stater, som ikke har mulighed for at håndtere klimaforandringerne, og dermed eskalere militære strategier. Spørgsmålet er, om vi fra europæisk og dansk side skal støtte militære indsatser, som er konsekvenser af disse komplekse processer, eller om vi skal håndtere de grundlæggende problemer såsom fødevarekrisen. Måske skal vi udføre nogle af disse øvelser og træningsmissioner, men det løser ikke noget.

Den fungerende udenrigsminister: Vi har drøftet situationen i Sahelregionen i mange år, og det er en kompleks udfordring. Klimaforandringerne ødelægger folks levevilkår, terrorbevægelserne kan rekruttere befolkningerne, fordi der ikke findes fungerende stater, og der findes ikke fungerende offentlig service til borgerne, såsom sundhedsvæsen, uddannelse, økonomiske muligheder. Flere lande i regionen går desværre i en antidemokratisk retning. Vi har set statskup flere steder. Niger er et af de få lande med en demokratisk valgt regering. Danmark og Niger har samarbejdet om langsigtet udvikling siden 1974 med fokus på afskaffelse af fattigdom, styrkelse af demokratiske værdier, forbedring af levevilkår for de mest sårbare, adgang til rent drikkevand osv. Vi har lige afsluttet forberedelserne af en ny strategisk ramme for Danmarks samarbejde med Niger fra 2023-2027, som inkluderer nye bilaterale udviklingsprogrammer, der forstærker vores langvarige relationer. Vi bidrager også med humanitær bistand og støtte til civilsamfundet, bl.a. via danske strategiske civilsamfundspartnere, Internationalt Røde Kors og FN – de modtog i 2021 omkring 58 mio. kr. og i 2022 89 mio. kr. Så vi benytter hele redskabskassen. Vi skal have udviklingsbistand, humanitær bistand, støtte til stabilisering og bekæmpelse af terrorbevægelser, støtte til god regeringsførelse, etablering af demokratiske velfungerende institutioner.

Og vi benytter ikke bare alle redskaber, vi skal også have alle partnere med. Fra dansk side gøre vi noget bilateral. EU skal gøre noget. FN skal gøre noget. Den Afrikanske Union. Den Vestafrikanske Union. Det er vigtigt, at vi har en holistisk tilgang til hele Sahelregionen. Niger har bedt de vestlige lande om hjælp til at bekæmpe terrorbevægelse – så det er bare ét element i indsatsen. Jeg er fuldstændig enig med Theresa Scavenius i, at klimaforandringer påvirker fattigdom og sårbarhed i regionen.

Vi vil selvfølgelig altid sikre, at den humanitære folkeret, menneskerettigheder osv. respekteres. Det er et vigtigt element i EU's træningsprogrammer, at dem, vi træner, bliver uddannet i at overholde bl.a. den humanitære folkeret. Hvis det skal lykkes at bekæmpe terrorisme, er det vigtigt, at man etablerer velfungerende sikkerhedsstyrker, som overholder menneskerettigheder.

Kim Valentin: Hvis vi har støttet fattigdomsbekæmpelse siden 1974, har vi virkelig ikke været særlig succesrige. Er der basis for at kigge på, hvordan vi får flyttet Niger fra at være et af de fattigste lande i verden?

Anne Valentina Berthelsen: Hvordan sikrer vi helt konkret, at der ikke sker overgreb på civilbefolkningen? Det er jo netop sket flere gange. EU baserer sig på nogle værdier og demokratiske principper, som vi alle har skrevet under på, og derfor er missioner og indsatser i et koordineret og organiseret fællesskab som EU det bedste udgangspunkt for at sikre, at det bliver gjort ordentligt. Alligevel har vi haft nogle udfordringer.

Den fungerende udenrigsminister: EU's indsats med militærtræning skal bygge på menneskerettigheder og humanitær folkeret. Helt konkret bliver der etableret et træningsakademi som en del af indsatsen, hvor det eksplicit er en del af opgaven at træne i overholdelse af menneskerettigheder.

Det nemmeste ville være at overlade Sahelregionen til sig selv, men hvordan ville situationen i regionen så udvikle sig? Det vil kunne ende med, at endnu flere antidemokratiske kræfter og terrorbevægelser overtager magten, endnu flere bliver drevet på flugt, befolkningen lider, og i

sidste ende bliver det et sikkerhedsproblem for Europa – det ønsker vi ikke. Men der er selvfølgelig en risiko ved at engagere sig, ligesom vi så i Mali. Man må overveje, om man er klar til at løbe den risiko, men også hvordan man minimerer den risiko. I den sammenhæng er træning i menneskerettigheder og overholdelse af den humanitære folkeret afgørende, samt at man løbende evaluerer missionen. Et krisestyringskoncept for missionen lægger op til, at der løbende gennemføres risikoanalyser for at identificere mulige forholdsregler, der kan forhindre brud på humanitær folkeret og internationale menneskerettigheder. Missionen vil samtidig samarbejde med nationale og internationale menneskerettighedsinstitutioner, herunder institutioner der allerede samarbejder med Nigers væbnede styrker.

Situationen er skrøbelig. Det seneste kupforsøg i Niger fandt sted for 2 år siden. Ligesom i Mali og Burkina Faso findes der antivestlige strømninger i Niger, der kan risikere at tage over. Jeg vil gerne fremhæve, at situationen er en anden, end den er i Mali. Der er ikke tegn på, at Niger ligesom Mali vil indgå et samarbejde med Rusland eller Wagnergruppen. Tværtimod har Niger fordømt udviklingen i Mali og har i øvrigt i FN stemt imod Ruslands krig i Ukraine. Det er afgørende, at vi støtter Niger, der er en tæt og værdifuld partner.

Til Kim Valentin: Man kan altid reflektere over, hvorfor man ikke er kommet længere. Niger er stadig et af verdens fattigste lande. Man kan også reflektere over, om det mon var gået endnu værre, hvis man ikke havde været der. Det tror jeg vil være fortællingen mange steder i Afrika. Det betyder ikke, at man ikke skal kigge kritisk på udviklingsbistanden eller redskaberne. Det skal man altid gøre for at nå sine mål, og hvis målet er at skabe et stabilt land, bekæmpe fattigdom og forhindre terrorbevægelser, så er målet ikke nået endnu.

Kim Valentin: Jeg tror nu ikke, at Niger havde fundet det ambitiøst nok at gå fra at være det fattigste land i verden til det fjerdefattigste land i verden på 50 år. Europaudvalget besøgte Niger i sidste periode og så forholdene dernede. Det er et sindssygt fattigt land med kæmpe problemer, så vi kunne nok godt gøre noget mere.

Theresa Scavenius: Jeg er glad for, at vi har en fælles forståelse af, at vi ikke kan bekæmpe klimaforandringer og fattigdom med militære midler, og at man derfor er nødt til at yde udviklingsbistand osv.

Hvornår skal noget forelægges for Europaudvalget, og hvornår skal der gives forhandlingsoplæg?

Den fungerende udenrigsminister: I sager inden for EU's udenrigssikkerhedspolitik – som dette er – gælder det, at regeringen ikke er forpligtet til at forelægge sager til forhandlingsoplæg, men at regeringen orienterer Europaudvalget om væsentlige sager. Regeringen kan dog i særlige tilfælde ud fra en konkret vurdering vælge at forelægge en sag til forhandlingsoplæg alligevel, hvis den er af større rækkevidde. Etableringen af den militære træningsmission til støtte for Ukraine var netop et særligt tilfælde af både politiske og juridiske årsager. Udviklingen i Ukraine var og er afgørende for Danmarks sikkerhed. Derfor blev træningsmissionen forelagt til forhandlingsoplæg.

Generelt er det min forventning, at EU's militære missioner langt overvejende vil blive forelagt til orientering, ligesom det er tilfældet i dag med den mulige militære partnerskabsmission i Niger. Hvis Danmark skal bidrage til en mission med soldater eller andet, kræver det en beslutning, og der skal man følge de gældende procedurer i Folketinget. Det kan være beslutningsforslag i

Folketingssalen, rådføring i Nævnet osv. Beslutningen om at etablere en træningsmission i EU-regi betyder ikke, at Danmark har besluttet sig for at bidrage til missionen. Man kan orientere sig i samlenotatet, hvis man vil dykke mere ned i substansen her.

4. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3923 (almindelige anliggender) den 13. december 2022

EUU alm. del (2022) – Bilag 63 (kommenteret dagsorden)

Den fungerende udenrigsminister: Alle punkter forelægges til orientering.

Det er sidste rådsmøde under tjekkisk formandskab, og der er tale om en lang dagsorden. Jeg vil komme ind på de større sager. I er selvfølgelig velkomne til at spørge ind til resten af rådsmødedagsordenen.

De større sager, som vi skal drøfte på rådsmødet, er forslaget til forordning om gennemsigtighed og målretning af politisk reklame, forberedelsen af det kommende Europæiske Råd, årets konklusioner om udvidelse, den årlige landespecifikke retsstatsdialog og Konferencen om Europas fremtid.

Rådsmødedrøftelsen om EU's udvidelse forelagde jeg som bekendt i sidste uge. Derfor forelægger jeg ikke denne sag igen i dag.

Afslutningsvist vil jeg under »Siden sidst« kort nævne, at Forbrugerrådet Tænk er udtrådt af EU's Økonomiske og Sociale Udvalg.

1. Forordning om gennemsigtighed og målretning i forbindelse med politisk reklame

– *Generel indstilling*

KOM (2021) 0731

Rådsmøde 3923 – Bilag 1 (samlenotat side 2)

Den fungerende udenrigsminister: Forslaget hører under kulturministerens ressort. Da det behandles i Rådet for Almindelige Anliggender, orienterer jeg om det i dag. Kulturministeren tog forhandlingsoplæg på forslaget den 3. juni 2022. Som varslet af kulturministeren her i udvalget den 25. november forventer vi nu, at der bliver vedtaget en generel indstilling om forslaget på rådsmødet den 13. december.

Forslaget er en del af Kommissionens demokratipakke. Det handler om politisk reklame på tværs af medier og platforme, både offline og online. Det er derfor også et led i en større kontrol med digitale platforme. Forslaget vil stille særlige krav om gennemsigtighed i politisk reklame, og det vil fastsætte regler om målretning og forstærkning af politisk reklame, der indebærer behandling af personoplysninger.

Lad mig starte med at slå fast, at politiske reklamer er en vigtig del af vores demokrati og offentlige samtale. Når vi går til valg eller til folkeafstemninger, bidrager politiske reklamer til at oplyse borgerne om, hvor de kan sætte deres kryds, og hvad de stemmer på.

Det er samtidig vigtigt, at vores demokratiske samtale, vores valgkampe og vores lovgivningsprocesser sker uden desinformation, indblanding og manipulation. Forslaget om politisk reklame vil medføre større gennemsigtighed med politiske reklamer, uanset på hvilken platform eller hvilket medie de udkommer, men i særlig grad på onlineplatforme, hvor politiske budskaber kan forstærkes og målrettes meget præcist. Forslaget vil *ikke* regulere indholdet af politiske

reklamer. Det vil heller ikke regulere, hvilke politiske reklamer der må vises og hvornår. Det vil altså ikke ændre nationale regler om visning af politisk reklame.

Forslagets regler om gennemsigtighed indebærer, at politiske reklamer skal ledsages af et antal oplysninger om bl.a. afsenderen, f.eks. hvem der har betalt for reklamen, og hvad den har kostet. Hvis der bruges målretnings- og forstærkningsteknikker, hvor der behandles personoplysninger, skal det være muligt at forstå, hvordan målretningen eller forstærkningen er foregået. Det er herudover som udgangspunkt ikke tilladt at målrette eller forstærke politiske reklamer, hvis det indebærer behandling af følsomme personoplysninger. Følsomme personoplysninger er eksempelvis etnisk oprindelse, religiøs overbevisning og seksuel orientering. Der gælder dog enkelte undtagelser, f.eks. hvis der er givet samtykke. Endelig indføres et forbud mod at målrette og forstærke politiske reklamer over for børn og unge, som er mindst 1 år under den nationale stemmeretsalder. Det vil i Danmark sige personer under 17 år.

Reglerne vil finde anvendelse på politisk reklame, der udarbejdes, placeres, promoveres, udgives eller udbredes i en eller flere medlemsstater, eller som er rettet mod enkeltpersoner i en eller flere medlemsstater. De vil gælde, uanset hvor udbyderen af reklametjenesterne er etableret, og uanset hvilke platforme der anvendes.

Udkastet til den generelle indstilling ligner grundlæggende det forslag, som kulturministeren forelagde til forhandlingsoplæg. Der er sket en række præciseringer og uddybninger, som har været nødvendige for at sikre klare regler og forpligtelser. Desuden er indhold under redaktionelt ansvar eksplicit blevet undtaget forordningen. Det er noget, vi fra dansk side har arbejdet for. Ligeledes har vi bakket op om et ambitiøst forslag, der indebærer så klare definitioner og forpligtelser som muligt. Som bekendt indebærer det konkrete forhandlingsoplæg bl.a. en afgørende vægt på, at Danmark ikke ville blive forpligtet til at skulle indføre administrative bøder. Det er imødekommet i den generelle indstilling.

Derfor vil vi fra dansk side på rådsmødet støtte udkastet til generel indstilling om forslaget.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 15.-16. december 2022 (udkast til konklusioner)

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3923 – Bilag 1 (sammenotat side 7)

Den fungerende udenrigsminister: Som led i forberedelsen af mødet i Det Europæiske Råd den 15. december 2022 vil der på rådsmødet være en drøftelse af udkastet til konklusioner for topmødet.

Mødet i Det Europæiske Råd er blevet reduceret fra 2 dage til 1 dag og ligger i forlængelse af EU-ASEAN-topmødet. Derudover er eurotopmødet den 16. december blevet udskudt. Det ændrer dog ikke ved, at der stadig er tale om en tung og vigtig dagsorden, der er præget af sager, som kan udvikle sig helt frem til dagen for topmødet.

Der vil på mødet være en drøftelse af Ruslands krig i Ukraine. Krigen raser stadig. Siden 10. oktober har Rusland iværksat en strategi, der har til formål af knække den ukrainske modstand gennem systematiske bombardementer af civil infrastruktur i Ukraine. Drøftelsen forventes i det lys bl.a. at fokusere på EU's fortsatte støtte til Ukraine. Danmark finder det selvsagt fortsat helt centralt at sikre EU-enighed samt militær, humanitær, politisk og finansiel støtte til Ukraine.

Der arbejdes aktuelt på en niende sanktionspakke mod Rusland. Hvis der ikke er opnået enighed om pakken før mødet i Det Europæiske Råd, vil en gruppe af lande muligvis presse på for en hurtig vedtagelse af denne. Det støtter vi også.

Et andet centralt punkt på dagsordenen er den aktuelle energikrise i Europa. Her forventes stats- og regeringscheferne at gøre status over de EU-initiativer, der allerede er vedtaget for at håndtere krisen samt følge op på drøftelsen i oktober. Det nærmere indhold af drøftelsen vil afhænge af resultatet af det ekstraordinære energirådsmøde den 13. december.

Derudover vil der være en drøftelse af sikkerhed og forsvar. Den forventes at tage udgangspunkt i arbejdet med at implementere EU's strategiske kompas. Og, mere konkret, i samarbejdet om øgede forsvarsinvesteringer og udvikling af Europas forsvarsevne. Det er muligt, at der vil være en drøftelse af budgettet for Den Europæiske Fredsfacilitet. Fra dansk side bakker vi op om at styrke det europæiske forsvarssamarbejde. EU skal tage større ansvar for egen sikkerhed. Det er samtidig vigtigt, at et tæt transatlantisk samarbejde tænkes ind i de nye EU-initiativer.

Der er også lagt op til en strategisk drøftelse af forholdet til EU's sydlige naboer. Drøftelsen forventes særlig at omhandle de afledte konsekvenser af Ruslands krig i Ukraine, ikke mindst fødevarerforsyningskrisen. Krigen har forstærket eksisterende udfordringer og forværrer den økonomiske og politiske ustabilitet i regionen. På sigt kan det føre til øgede flygtninge- og migrationsstrømme mod Europa.

Drøftelsen kan også komme ind på energisamarbejdet med landene i det sydlige naboer – både for at styrke energiforsyningsikkerheden og for at fremme den grønne omstilling.

Endelig vil der være en drøftelse af EU's eksterne relationer. De præcise emner vil afhænge af udviklingen op mod topmødet.

4. europaudvalgsmøde 9/12 2022

Stats- og regeringscheferne vil også drøfte transatlantiske relationer. Her forventes der særlig fokus på EU's tilgang til den amerikanske Inflation Reduction Act. Det er et omfattende klimapolitisk initiativ, der har til formål at accelerere den grønne omstilling i USA, men som kan få negative konsekvenser for især grønne investeringer og produktion i EU.

Endelig er det muligt, at en række lande på topmødet vil fremhæve udfordringer med det øgede migrationspres, som Europa i øjeblikket oplever. Der kan også komme andre emner på dagsordenen i takt med udviklingen.

Der er med andre ord tale om et vigtigt topmøde, der vil komme omkring mange væsentlige dagsordener.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Den landespecifikke retsstatsdialog

– *Politisk drøftelse*

KOM (2022) 0500

Rådsmøde 3923 – Bilag 1 (samlenotat side 9)

Den fungerende udenrigsminister: På rådsmødet i september havde vi en horisontal drøftelse af Kommissionens seneste retsstatsrapport fra juli. På det kommende rådsmøde er der planlagt landespecifikke drøftelser af de næste fem landekapitler i Kommissionens retsstatsrapport. Det vil sige Polen, Portugal, Rumænien, Slovenien og Sverige.

Kommissionens retsstatsrapport og dialogen i Rådet er vigtige redskaber til tidligere at opdage og forebygge negative tendenser, før de for alvor udvikler sig til problemer, som det er svært at rette op på.

Jeg forventer, at vi får en konstruktiv erfaringsudveksling ligesom de tidligere gange. Jeg vil engagere mig aktivt i drøftelserne og støtte op om formatet, så det bliver videreført under fremtidige formandskaber. På den måde kan medlemslandene fortsætte med løbende at se hinanden i kortene og være med til at sikre efterlevelsen af retsstatsprincippet.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Lovgivningsmæssig programmering: Fælles erklæring om EU's lovgivningsmæssige prioriteter for 2023-2024

– *Præsentation*

KOM (2022) 0548

Rådsmøde 3923 – Bilag 1 (samlenotat side 11)

Rådsmøde 3908 – Bilag 1 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde almindelige anliggender 18/11-22)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Det Europæiske Semester 2023 – Roadmap

– *Præsentation*

KOM (2022) 0781, KOM (2022) 0782, KOM (2022) 0780

Rådsmøde 3923 – Bilag 1 (samlenotat side 14)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Opfølgning på feedbackarrangement i forbindelse med Konferencen om Europas fremtid

– *Politisk drøftelse*

KOM (2020) 0027, KOM (2022) 0404

Rådsmøde 3923 – Bilag 1 (samlenotat side 16)

Rådsmøde 3902 – Bilag 2 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde almindelige anliggender 18/10-22)

Den fungerende udenrigsminister: Jeg forventer, at det tjekkiske formandskab på rådsmødet vil lave en bred opsamling på arbejdet med opfølgningen på konferencen, herunder feedbackarrangementet, som blev afholdt for en uge siden.

Ved arrangementet blev det fremhævet, at Rådet bl.a. har haft fokus på de 95 pct. af forslagene fra konferencen, som kan gennemføres uden traktatændringer. Ved langt de fleste af forslagene gælder det, at man afventer initiativ fra Kommissionen, som i første omgang har inkluderet flere forslag med inspiration fra konferencen i sit arbejdsprogram for 2023.

Fra Parlamentets side presser man fortsat på for at få nedsat et konvent med henblik på traktatændringer, der hovedsageligt vil øge Parlamentets egne beføjelser. Det er ultimativt noget, der på et tidspunkt må forventes at skulle tages stilling til i Det Europæiske Råd. Som det ser ud nu, er et stort flertal af medlemslandene – herunder Danmark – imod nedsættelse af et konvent. Tiden er ikke til, at vi skal igangsætte langstrakte institutionelle diskussioner. Det er heller ikke min opfattelse, at borgerne til konferencen har efterspurgt det.

Fra dansk side har vi konsekvent arbejdet for en seriøs opfølgning, der fokuserer på konkrete, politiske resultater. Det vil vi fortsætte med.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

7. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Siden sidst

Forbrugerrådet Tænk

Den fungerende udenrigsminister: Jeg vil kort orientere udvalget om, at Forbrugerrådet Tænk efter eget ønske er udtrådt af EU's Økonomiske og Sociale Udvalg, ØSU.

Forbrugerrådet Tænk var udpeget til at sidde som repræsentanter for civilsamfundet i perioden fra 2020 til 2025. Derfor skal der udpeges en ny organisation til den resterende periode. Der vil blive

4. europaudvalgsmøde 9/12 2022

igangsat en høring af de organisationer, der oprindeligt havde tilkendegivet deres interesse i at sidde i ØSU for den igangværende periode.

En ny regering vil på den baggrund træffe beslutning i det nye år.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

FO Punkt 3. Forslagspakke til makrofinansiell assistance til Ukraine i 2023

– Vedtagelse

KOM (2022) 0595, KOM (2022) 0596, KOM (2022) 0597

KOM (2022) 0597 – Bilag 2 (sammenfatning)

KOM (2022) 0597 – Bilag 1 (skriftlig forelæggelse af 17/11-22)

Den fungerende udenrigsminister: Jeg forelægger sagen om EU's makrofinansielle assistance til Ukraine i 2023 til opdateret forhandlingsoplæg på vegne af den fungerende finansminister. Sagen blev forelagt skriftligt for Folketingets partier til forhandlingsoplæg 15. november 2022, og jeg orienterede udvalget om sagen 2. december.

Der var lagt op til, at Ecofin-rådet den 6. december skulle vedtage pakken af forslag vedrørende makrofinansiell assistance til Ukraine. Pakken omfatter

- forslag om nye lån til Ukraine i 2023 for samlet 18 mia. euro
- en ændring af MFF-forordningen, så lånene kan garanteres under EU-budgettets indtægtsloft
- en ændring af finansforordningen, så lån til tredjelande som Ukraine kan indgå i Kommissionens samlede gældsforvaltning.

Der var på ecofinrådsmødet 6. december ikke enighed om den samlede pakke, da ét land, Ungarn, blokerede for ændringen af MFF-forordningen, der kræver enstemmighed.

Rådet skal derfor nu se på alternative modeller for finansiering af lånene til Ukraine med en meget kort vedtagelsesproces, givet Ukraines akutte finansieringsbehov. Jeg varslede i sidste uge, at det kunne blive nødvendigt med en alternativ løsning.

EU-landene vil eventuelt allerede på mandag 12. december skulle tage stilling til et revideret forslag til makrofinansiell assistance til Ukraine i 2023. Forslaget ventes at indebære, at lånene til Ukraine understøttes af nye nationale garantier fra EU-landene, indtil Rådet eventuelt kan vedtage den ændring af MFF-forordningen, der gør det muligt at garantere lånene under EU-budgettets indtægtsloft.

En mulig løsning med nationale garantier vil fratage Ungarn muligheden for at blokere for lånene til Ukraine og lægger samtidig yderligere pres på Ungarn for at acceptere det oprindelige kompromis. En række EU-lande ser ungarsk accept af dette kompromis som en forudsætning for bl.a. at kunne godkende Ungarns genopretningsplan.

De midlertidige nationale garantier fra EU-landene vil skulle dække det samlede lånebeløb på 18 mia. euro. Garantierne fordeles på EU-landene på baggrund af en bni-nøgle. Danmark ventes at skulle stille en garanti på godt 3 mia. kr.

Den præcise model for de nationale garantier vil skulle fastlægges, men en mulig model er, at garantierne aktiveres, hvis Ukraine ikke opfylder sine betalingsforpligtelser under låneaftalen. Trækket på garantierne vil være proportionale, og vil ikke kunne overstige det beløb, der svarer til landets bni-andel af de samlede 18 mia. euro. Trækket på den enkelte nationale garanti vil inden for denne ramme kunne tage højde for en situation, hvor et EU-land ikke honorerer sin garanti. Det

svarer til modellen for garantiene bag EU-lånene til nationale lønkompensationsordninger under covid-19-krisen i 2020 (SURE).

Garantiene ventes at skulle gælde, indtil MFA-lånene til Ukraine er fuldt tilbagebetalt, eller til der er etableret en fælles garanti under EU-budgettets indtægtsloft. EU-landene vil den 12. december eventuelt også skulle vedtage en ministererklæring, hvori man udtrykker parathed til hurtigst muligt at stille de nationale garantier til rådighed, med forbehold for nationale parlamentariske procedurer.

Det er afgørende, at EU leverer den lovede finansielle støtte, som Ukraine har akut behov for. Derfor er der også blandt EU-landene bred støtte til at vedtage et revideret forslag baseret på nationale garantier, hvis Ungarn opretholder sin modstand mod det oprindelige kompromisforslag.

FO Jeg skal på den baggrund anmode udvalget om følgende reviderede mandat:

Vi støtter fortsat det oprindelige kompromis med lån på meget favorable vilkår, garanteret under EU-budgettets indtægtsloft på linje med gældende mandat.

Vi kan imidlertid også støtte et eventuel revideret forslag, hvor lånene understøttes af nationale garantier fra EU-landene baseret på en bni-fordelingsnøgle, hvis der fortsat ikke kan opnås enstemmighed om en ændring af MFF-forordningen.

Det vurderes hensigtsmæssigt, at en model med nationale garantier er midlertidig, indtil der kan vedtages en ændring af MFF-forordningen på linje med det oprindelige kompromis.

Samtidig finder vi det fortsat vigtigt, at de statsfinansielle konsekvenser af forslaget begrænses mest muligt, herunder at EU-budgettet særlig på sigt betaler en så stor andel af rente- og administrationsudgifterne som muligt med henblik på at mindske behov for direkte danske bidrag.

Vi agter at støtte en eventuel erklæring fra EU-landene, hvori man udtrykker parathed til hurtigst muligt at stille nationale garantier til rådighed med forbehold for parlamentarisk godkendelse.

Kim Valentin: Venstre støtter regeringens forhandlingsoplæg. Det er godt at gå hurtigt videre, når nu Ungarn skaber problemer. Det er dybt utilfredsstillende, at de gør det. Vi er også nødt til at markere det på andre måder bare end bare ved dette tiltag. Vi skal være bedre til at kunne tage den slags beslutninger i kredsen, når ét medlem helt adskiller sig fra den fælles linje.

Anne Valentina Berthelsen: Jeg er enig med Kim Valentin. Vi er på nuværende tidspunkt alle sammen lidt trætte af Ungarns premierminister, Viktor Orbán. Selvfølgelig skal han ikke bestemme, om vi skal hjælpe Ukraine. Det siger sig selv. Socialistisk Folkeparti støtter derfor regeringens forhandlingsoplæg.

Kan ministeren redegøre for, om der er tilstrækkelig presbold på Ungarn? Hvornår kan man forvente, at vi får Orbán ned fra træet igen? Socialistisk Folkeparti har ikke noget imod, at man stiller nationale garantier – vi skal også nok støtte det i Finansudvalget – men det er en lille smule irriterende, at man ikke kan få lov til at klare den inden for budgettet, når nu der er mulighed for det. Vurderer ministeren, at Ungarn kan tales ned, og hvornår og hvordan har man i så fald tænkt sig at gøre det?

Theresa Scavenius: Alternativet støtter regeringens forhandlingsoplæg.

Alexander Ryle: I Liberal Alliance står vi fuldt bag Ukraine og støtter derfor regeringens forhandlingsoplæg.

Den fungerende udenrigsminister: Jeg er enig i Kim Valentins betragtninger. Vores støtte til Ukraine er vigtig, og som Anne Valentina Berthelsen understreger, er det helt urimeligt, at et enkelt medlemsland, Ungarn, på den måde blokerer for en fornuftig løsning.

Anne Valentina Berthelsen spørger, hvad udsigterne er. Det er jo en del af en pakken. Den makrofinansielle assistance til Ukraine er rigtig vigtig, det er 18 mia. euro næste år. Vi ved, hvor afgørende det er for landet. Den kan i første omgang gennemføres med nationale garantier, hvis der bliver behov for det. Det er en presbold på Ungarn, at vi nu har en plan B. Det betyder, at pengene ikke kan blive holdt tilbage. Vi håber, at Ungarn i sidste ende vil støtte det, som alle de andre EU-lande er blevet enige om, nemlig at man bruger den oprindelige model og finansierer støtten via EU-budgettet.

Derudover indeholder pakken en genopretningsplan og retsstatsmekanismen. Man kunne ikke nå til enighed om den på det sidste ecofinrådsmøde, men det kan jo være, at man når i mål meget snart, og så kan det være, at tingene løser sig.

Opbakningen til forhandlingsoplægget gør, at vi kan lægge det rigtige politiske pres på Ungarn, og det er afgørende. Det burde være helt naturligt, at vi støtter Ukraine, som er udsat for en brutal og ulovlig aggression fra Ruslands side, og som har desperat brug for makrofinansiell bistand også næste år.

Mette Abildgaard: Det Konservative Folkeparti bakker op om regeringens reviderede forhandlingsoplæg, og vi deler frustrationerne over Ungarn.

Formanden: Vi har fået at vide, at Danmarksdemokraterne støtter regeringens forhandlingsoplæg. Jeg går ud fra, at de resterende, som ikke har meldt ind, også støtter.

Alex Ahrendtsen: Når man ikke siger noget, så støtter man. Dansk Folkeparti støtter selvfølgelig også dette, men det er lidt usædvanligt, at vi nu skal til at tilkendegive vores støtte.

Formanden: Tak. Jeg forsøgte bare at lære de nye, at man godt kan have dialog omkring et forhandlingsoplæg. Så mange forhandlingsoplæg har vi trods alt heller ikke. Men det er rigtigt. I Europaudvalget tæller vi stemmer imod, men det kan alligevel være rart at se et ansigt en gang imellem og høre, om der støttes eller ikke støttes.

Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier har ytret sig imod det.

FO Punkt 4. Ekstraordinært rådsmøde (transport, telekommunikation og energi – energi) den 13. december 2022

EUU alm. del (20222) – Bilag 63 (kommenteret dagsorden)

Den fungerende klima-, energi- og forsyningsminister: Der er én sag på dagsordenen. Det drejer sig om forslaget om indførelse af en markedskorrektionsmekanisme. Sagen forelægges til forhandlingsoplæg.

FO 1. Forslag til rådsforordning om indførelsen af en markedskorrektionsmekanisme til beskyttelse af borgere og økonomien mod uforholdsmæssigt høje priser

– *Politisk enighed*

KOM (2022) 0668

Rådsmøde 13/12-22 – transport, tele og energi – Bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20222) – Bilag 36 (udvalgsmødereferat side 24, forhandlingsoplæg vedr. koordinering af indkøb af gas forelagt 22/11-22)

Den fungerende klima-, energi- og forsyningsminister: Kommissionen fremsatte den 22. november 2022 et nødforslag om at indføre en markedskorrektionsmekanisme, der kan aktiveres, når gaspriserne er ekstraordinært høje. Forslaget og mekanismen finder anvendelse på TTF (Title Transfer Facility). TTF er det toneangivende prisindeks for gasmarkedet i Europa.

Den fungerende regering kan generelt støtte, at der indføres fælles EU-tiltag til håndtering af de høje energipriser. EU-tiltagene skal dog generelt anses for nødvendige og hensigtsmæssige for at håndtere den aktuelle energisituation.

En korrektionsmekanisme, der beskytter borgere og virksomheder, kan derfor i princippet støttes, så længe der tages højde for den sårbare forsyningsituation, som EU for øjeblikket befinder sig i, og hensynet til at sikre den finansielle stabilitet.

FO Vi lægger derfor stor vægt på, at mekanismen

- ikke bør øge det europæiske gasforbrug,
- ikke kompromitterer forsynings sikkerheden,
- ikke har u hensigtsmæssige finansielle konsekvenser for medlemsstaterne,
- ikke skader integriteten af det indre marked,
- ikke påvirker energi-derivatmarkedernes stabilitet og
- ikke mindsker investeringslysten i den grønne omstilling.

Det Europæiske Råd har allerede peget på muligheden for at indføre en sådan mekanisme, såfremt den overholder en række konkrete kriterier og ikke påvirker eksisterende kontrakter. Fra dansk side er det centralt, at en sådan mekanisme designes i overensstemmelse med disse kriterier. Det betyder, at mekanismen hverken må skade EU's forsynings sikkerhed, øge gasforbruget eller hindre gasflows mellem medlemsstaterne.

Vi lægger derfor stor vægt på, at en markedskorrektionsmekanisme på TTF'en tager højde for disse kriterier.

Kommissionen har designet markedskorrektionsmekanismen ud fra de kriterier, som Det Europæiske Råd har identificeret. Formålet med mekanismen er ikke at intervenere i priserne og markedet som sådan, men alene at tage hånd om de perioder, hvor der er ekstraordinære priser.

Mekanismen baseres på en række parametre, der omhandler, hvilke områder den vil finde anvendelse på, hvornår mekanismen kan aktiveres, og hvornår den kan deaktiveres.

Kommissionen baserer bl.a. en aktivering af mekanismen på en tottrinsmodel, der omfatter både prisniveauet på TTF og koblingen til det globale LNG-marked (flydende naturgas).

Mekanismen afgrænses til TTF, og deaktivering skal kunne ske automatisk, hvis betingelserne ikke længere er opfyldt, eller hvis man konstaterer, at mekanismen alligevel viser sig at skade f.eks. forsyningssikkerheden og øger gasforbruget.

Det er vigtigt, at deaktivering af mekanismen kan ske hurtigt nok og ikke først kan ske efter en beslutning truffet af Rådet på forslag fra Kommissionen. I forhold til designet af markedskorrektionsmekanismen lægger den fungerende regering derfor stor vægt på

- at niveauet for prisloftet fastholdes på et niveau, hvor der i henhold til de seneste års markedspriser er tale om ekstraordinært høje priser
- at tidsintervallet for aktivering fastholdes i tilstrækkeligt omfang til, at mekanismen kun udløses i tilfælde af vedvarende ekstraordinært høje priser
- at aktivering af mekanismen er baseret på både prisniveauet på TTF og koblingen til det globale LNG-marked
- at korrektionsmekanismen ikke udvides til andre handelsplatforme eller bilaterale handler, men afgrænses til TTF
- at aktivering eller deaktivering af mekanismen skal ske automatisk baseret på objektive kriterier, og at beføjelsen hertil skal tilfalde Kommissionen eller ACER – (Det Europæiske Agentur for Energitilsynsmyndigheder).

Derudover lægges der stor vægt på, at stabiliteten og den velordnede funktion af det finansielle marked, der relaterer sig til energimarkedet, sikres på en tilfredsstillende måde.

Mekanismen kan have ret betydelige konsekvenser for energisektorens likviditet og dermed også potentielt for den bredere finansielle stabilitet, hvis ikke der gøres noget for at sikre likviditeten. Årsagen hertil er, at mekanismen påvirker såvel prisdannelsen på gasbørsen og den centrale modpart, som clearer handler og påtager sig modpartsrisikoen i tilfælde af, at én af handelsparterne i en kontrakt ikke kan betale i henhold til aftalen. Kommissionen forventer, at der skal opkræves en betydelig større sikkerhedsstillelse på grund af mekanismen.

Denne sikkerhedsstillelse kan påvirke energiselskabernes likviditet, og uden en statslig garantiordning – som vi har i Danmark – vil det medføre udfordringer for visse energiselskaber. Det

kan potentielt forskyde risici til andre dele af det finansielle system og dermed påvirke den finansielle stabilitet negativt.

Indgreb i markedet som dette kan, hvis det ikke designes rigtigt, derfor have skadesvirkning på forsyningssikkerheden og den finansielle stabilitet. Vi befinder os midt i en energikrise, hvor gasforsyningen særlig i vores del af Europa er mindsket, og vi gør en enorm indsats for at komme igennem denne og de næste vintre så godt som muligt for vores borgere og virksomheder. Og den internationale økonomiske situation er sårbar.

Der er derfor en række prioriteter, som vi lægger stor vægt på, men hvordan konsekvenserne vil være for forsyningssikkerhed og finansiell stabilitet vil afhænge af den samlede pakke.

Vi lægger derfor afgørende vægt på, at de centrale danske prioriteter samlet set vurderes at blive imødekommet tilstrækkeligt som forudsætning for at støtte forslaget.

Kim Valentin: Venstre støtter forhandlingsoplægget. Der er behov for, at vi håndterer konsekvenserne af de høje energipriser på fælleseuropæisk niveau. Vi støtter at tale om et midlertidigt prisloft, der kun er gældende i 1 år efter ikrafttrædelsen. Det er helt centralt, at mekanismen er med til at sikre EU's forsyningssikkerhed og den finansielle stabilitet, og at det ikke medfører øget gasforbrug, der skaber uhensigtsmæssige finansielle konsekvenser, hvilket afspejles i forhandlingsoplægget.

Karin Liltorp: Jeg bemærkede i høringssvarene, at der generelt er stor skepsis om indførelsen af mekanismen. Moderaterne er også bekymrede, men alle er nok enige om, at det er et valg mellem pest og kolera. Vi bliver nok nødt til at gøre et eller andet. Hvor sandsynligt finder ministeren det, at man kan finde et kompromis, der lever op til de danske krav om minimal indflydelse på gasforbrug, finansiell stabilitet osv.?

Vil ministeren bekræfte, at regeringen vil lægge vægt på, at det skal være faktuelle forhold, der aktiverer mekanismen?

Hvad er prisforslagene i kompromisforslaget baseret på?

Alex Ahrendtsen: Dansk Folkeparti deler regeringens og EU's analyse af markedet, men vi er ikke sikre på, at løsningen er god. Ministeren læser selv en lang række risici op. Jeg forstår ikke, at regeringen ikke lægger afgørende vægt på, at det ikke må føre til øget gasforbrug, som vi har set i Spanien, eller at det ikke får uheldige bivirkninger på markedet, som vi også kan frygte. Hvorfor har man ikke valgt den afgørende vægt på nogle af de ting, hvor man har valgt stor vægt? Det gør mig meget i tvivl om, hvorvidt Dansk Folkeparti kan støtte forhandlingsoplægget. Lige nu hælder jeg til, at Dansk Folkeparti ikke støtter det.

Anne Valentina Berthelsen: Hvad siger regeringen til det tjekkiske EU-formandskabs kompromisforslag? Imødegår det ikke de danske prioriteter til en hvis grad?

Jeg er ret bekymret for dette. Løsningen på klimakrisen er vel, at vi foretager større investeringer i grøn energi og energibesparende tiltag. Denne mekanisme risikerer netop at forsinke de investeringer. Hvordan vurderer ministeren forslagens risici?

Søren Egge Rasmussen: Enhedslisten er for, at vi forsøger at gribe ind, men er prisloftet ikke blevet lagt for højt? Hvis vi kigger på de gaspriser, vi har haft, har man været over niveauet i august, hvor man var ved at fylde gaslagrene i mange lande samtidig.

Venstre foreslår, at mekanismen skal have en udløbsdato efter 1 år. Vi er sådan set også interesserede i, at det her ikke bare kan fortsætte i det uendelige, da det kan blive nødvendigt at foretage justeringer. Enhedslisten vil gerne lægge en grænse på profitten på gashandlerne, men det er så ikke det, der lægges op til her. Ministeren nævnte, at mekanismen kunne ophæves, men er det ud fra bestemte kriterier, eller kan man lægge ind, at mekanismen skal genforhandles efter en bestemt periode? For der vil sikkert opstå et behov for det, når man skal til at fylde sine gaslagre igen frem imod sommerferien, hvis man håndterer det på samme måde, som man har gjort det i år.

Den fungerende klima-, energi- og forsyningsminister: Kan vi lukke mødet?

Formanden: Mødet lukkes.

4. europaudvalgsmøde 9/12 2022

Formanden: Mødet åbnes.

Alexander Ryle: Liberal Alliance støtter ikke forhandlingsoplægget.

Formanden: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Liberal Alliance, Alternativet, Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige har ytret sig imod det.

2. Eventuelt

Den fungerende minister havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Siden sidst

Den fungerende minister havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 5. Rådsmøde (transport, telekommunikation og energi – energi) den 19. december 2022

EUU alm. del (20222) – Bilag 63 (kommenteret dagsorden)

Den fungerende klima-, energi- og forsyningsminister: Der er tre sager på dagsordenen. Det drejer sig om forslaget om metanudledninger i energisektoren, brint- og gasmarkedspakken og REPowerEU-forslaget.

Jeg forelagde de to første sager til forhandlingsoplæg fredag den 2. december 2022 og vil derfor ikke gå i nærmere detaljer med disse sager i dag.

Jeg kan dog nævne, at formandskabet ønsker at opnå enighed om metanforslaget på rådsmødet, hvilket umiddelbart vurderes at være muligt. Brint- og gasmarkedspakken er derimod alene sat på til statusopdatering. Forhandlingerne vil derfor køre videre under det kommende svenske formandskab.

Formandskabet vil desuden forsøge at opnå enighed om REPowerEU-forslaget. Forslaget har fokus på at skabe hurtigere og smidigere godkendelsesprocesser i relation til særlige go-to-områder samt øvrige områder, hvor der kan etableres VE-projekter.

1. Forslag om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, om bygningers energimæssige ydeevne og om energieffektivitet

– *Generel indstilling*

KOM (2022) 0222

Rådsmøde 19/12-22 – transport, tele og energi – Bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20222) – Bilag 36 (udvalgsmødereferat side 28 FO, forhandlingsoplæg forelagt 22/11-22)

Den fungerende klima-, energi- og forsyningsminister: Jeg forelagde sagen til forhandlingsoplæg den 22. november 2022. Vi arbejder på at fremme danske synspunkter i overensstemmelse med den danske holdning. Drøftelserne går i den rigtige retning, og vi regner med, at der kan laves en aftale om sagen på rådsmødet.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. europaudvalgsmøde 9/12 2022

2. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 6. Rådsmøde nr. 3921 (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2022

EUU alm. del (2022) – Bilag 63 (kommenteret dagsorden)

Den fungerende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri: Punkt 1 er til forhandlingsoplæg. Resten af punkterne er til orientering.

FO 1. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2023 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerifartøjer i visse andre farvande og for 2023 og 2024 af fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande

– *Politisk enighed*

KOM (2022) 0559

Rådsmøde 3921 – Bilag 1 (samlønotat side 2)

KOM (2022) 0559 – Bilag 2 (henvendelse af 8/12-22 fra Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri)

KOM (2022) 0559 – svar på spm. 1 om, hvad regeringen vil gøre for at sikre, at det danske ålefiskeri ikke lukkes helt, fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri

Den fungerende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri: Punktet handler om de årlige kvoteforhandlinger i december om fiskerimuligheder for 2023, bl.a. i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat samt for visse dybhavsbestande for både 2023 og 2024.

Forhandlingerne er igen i år svære. Det er bestemt ikke blevet lettere efter brexit. Nu skal vi fra EU's side både forhandle om en række bestande med Norge og Storbritannien, og efterdønningerne fra brexit mærkes fortsat, både med Storbritannien, men ikke mindst med Norge. Det er vigtigt, at fiskeriet i norsk farvand kan starte fra nytår.

Torsk i Nordsøen og Skagerrak er en af de bestande, som EU deler med både Norge og Storbritannien. Derfor indgår den i forhandlingerne med de to lande. Bestanden er heldigvis i bedring. Det er positivt. Der arbejdes for, at torskekvoten fastsættes i overensstemmelse med den videnskabelige rådgivning og den flerårige plan. Samtidig støtter vi at videreføre EU's supplerende tiltag, som har været gældende siden 2020.

Den vestlige østersøild skal beskyttes. Samtidig skal relativ stabilitet opretholdes for dem, der fisker sild i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat. Vi fandt en god løsning for 2022, som vi håber kan genbruges i 2023.

Hvis det ikke lykkes at opnå enighed om kvoterne rettidigt, så er det vigtigt, at EU fastsætter foreløbige fiskerimuligheder, og uanset modellen skal der tages højde for den videnskabelige rådgivning.

Jeg vil nævne de væsentligste udeståender i forhandlingerne internt i EU.

Det er vigtigt, at bestanden af torsk i Kattegat genopbygges. Samtidig skal der fortsat være en bifangstkvote. Den skal være på et niveau, så der kan finde fiskeri sted i Kattegat efter andre arter.

De supplerende foranstaltninger bør videreføres. Det er krav om redskaber med høj torskeselektivitet eller deltagelse i projekt med elektronisk monitorering i Kattegat. For at fremme sådanne projekter bør det videreføres, at der fastsættes en supplerende, begrænset mængde til bifangst af torsk. Denne mængde skal kunne anvendes af fartøjer, der er omfattet af et projekt med elektronisk monitorering med kamera.

Den europæiske ålebestand er i en dårlig forfatning. Kommissionen har foreslået at udvide lukkeperioden for ålefiskeri i saltvand fra 3 til 6 sammenhængende måneder. Det gælder både for det erhvervs-mæssige og det rekreative fiskeri. Dette vil de facto lukke det danske erhvervsfiskeri efter ål. Det er en alvorlig situation. Der er mange faktorer, som påvirker bestandssituationen for ål. Foranstaltninger skal derfor knytte sig til alle ålens livsstadier, alle habitatområder og alle de faktorer, som påvirker ålebestanden. Det er de samlede tiltag på EU-niveau, der har betydning for genopretningen. Derfor bør genopretningen ske ved en revision af EU's åleforordning.

Der er også et udestående i forhold til den interne makrelfordeling. Det omhandler EU's makrelkvote i norsk farvand. Kvoten er 100 pct. tildelt Danmark. Det er de seneste år ikke lykkedes EU og Norge at blive enige om forvaltningen af makrel, herunder adgang til fiskeri af makrel i hinandens farvande. Derfor har Danmark ikke adgang til at fiske sin makrelkvote.

Der lægges op til, at kvoten for 2023 ikke fastsættes nu. Der vil blive set på mulighederne for at finde en løsning med Norge. Det er vigtigt, at den relative stabilitet i kvotefordelingen internt i EU opretholdes.

FO Forhandlingsoplægget går derfor ud på, at man fra dansk side tilslutter sig et kompromisforslag, der sikrer en samlet afbalanceret løsning, idet man lægger stor vægt på

- at konsultationer med Norge og Storbritannien afsluttes rettidigt i 2022
- at der bliver adgang til fiskeri i norsk zone fra 1. januar 2023
- at reel adgang til britisk farvand opretholdes
- at EU i tilfælde af manglende aftaler med Norge og Storbritannien fastsætter foreløbige fiskerimuligheder for 2023, f.eks. i form af en procentdel af fiskerimulighederne for 2022, hvor der tages hensyn til den videnskabelige rådgivning samt sæsonfiskerier eller en anden ad hoc-løsning
- at relativ stabilitet opretholdes ved den interne fordeling af fiskerimulighederne, herunder for makrel og sild, og for makrel specifikt på linje med forhandlingsoplægget på makrel for 2022.

Der lægges endvidere vægt på

- at kvoterne for 2023 som generelt princip fastsættes på grundlag af den videnskabelige rådgivning, målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte og fastsatte forvaltningsplaner og -strategier
- at bestanden af torsk i Nordsøen og Skagerrak genopbygges, og at man i den sammenhæng lægger vægt på, at torskekvoten fastsættes inden for rammerne af den biologiske rådgivning og EU's flerårige plan.

I den sammenhæng lægger man også vægt på

- at supplerende EU-foranstaltninger med udgangspunkt i de foranstaltninger, som var fastsat for 2020, 2021 og 2022, videreføres
- at kvoten for torsk i Kattegat fastsættes som bifangstkvote på et niveau, der indebærer, at fiskeri efter andre arter fortsat kan finde sted under landingsforpligtelsen – i den sammenhæng lægger man vægt på supplerende foranstaltninger med krav om redskaber med høj torskeselektivitet eller deltagelse i projekt med elektronisk monitorering i Kattegat
- at bifangstknoten for torsk i Kattegat fortsat kan suppleres med en begrænset mængde til torskebifangster, som alene kan anvendes af fartøjer, som er omfattet af et projekt med elektronisk monitorering med kamera
- fastsættelse af ambitiøse EU-foranstaltninger for ål, idet foranstaltninger skal knytte sig til alle ålens livsstadier, alle habitatområder og alle de faktorer som påvirker ålebestanden
- at EU's åleforordning revideres
- at der bliver bedst mulig adgang til fiskeri i norske farvande, herunder ved at optimere de traditionelle fiskerimuligheder efter bl.a. havtaske, kulmule og andre arter i norsk zone af Nordsøen
- at der findes praktiske løsninger i forhold til håndteringen af særlige udfordringer ved implementeringen af landingsforpligtelsen i forhold til bifangster, som er begrænsende for andet fiskeri.

Kim Valentin: Venstre støtter forhandlingsoplægget. Vi er meget bekymret på fiskeriets vegne og vil derfor gerne uddybe vores holdning:

Venstre vil som udgangspunkt give opbakning til det af ministeren ønskede forhandlingsoplæg. Vi skal naturligvis lytte til den biologiske rådgivning og dermed hæve kvoterne, hvor rådgivningen tilsiger det, og desværre reducere, hvor det er nødvendigt. Venstre vil også fremhæve, at der kan tages socialøkonomiske hensyn i forhold til EU's fiskeripolitik. Venstre bemærker, at ICES (Det Internationale Havundersøgelsesråd) anbefaler større kvoter på en række vigtige arter, f.eks. torsk i Nordsøen og Skagerrak, hvor ICES anbefaler at hæve kvoten med 63 pct.

Venstre lægger vægt på, at der skabes fornuftige resultater i forbindelse med aftalerne mellem EU, Norge og Storbritannien, således at fiskeriet kan igangsættes fra nytår. Det er vigtigt, at der ikke sker forsinkelser, så fiskeriet først kommer i gang senere på året.

I Kattegat er der en tilbagevendende problemstilling med kvoten på torsk. Ikke fordi der målrettet fiskes efter torsk, men fordi det er en vigtig bifangstkvote for at sikre fiskeriet af jomfruummer. Kvoten til torsk udnyttes kun delvist, fordi der ikke er ret mange torsk. Men den er vigtig for ikke at stoppe øvrigt fiskeri.

Venstre vil for en god ordens skyld bemærke, at vi ikke er tilfredse med den nuværende kameraordning – det der også kaldes elektronisk monitorering – som ikke giver lige vilkår for danske fiskere i forhold til eksempelvis tyske og svenske fiskere. Opfordringen er fortsat herfra, at der skal findes en bedre model, som kan rummes inden for rammerne af elektronisk monitorering

eller andre tiltag, som kan udvikles *sammen* med fiskerne og ikke trækkes ned over hovedet på dem.

Kommissionen lægger reelt op til at lukke det danske bundgarnsfiskeri af hensyn til ålebestanden. Det virker for Venstre som en meget voldsom tilgang, særlig henset til at fiskeriet ifølge opgørelserne alene tegner sig for 3 pct. af dødeligheden for ål. Det er for Venstre et voldsomt indgreb, som ikke tager det fornødne hensyn til erhvervet eller de faktuelle forhold omkring ålefiskeriet. Venstre er meget bekymret over, at lukkeperioden udvides fra 3 til 6 måneder. Vi opfordrer regeringen til at arbejde for en bedre løsning, som både kan tage hensyn til ålebestanden og de få danske erhvervsfolk inden for ålefiskeriet.

Venstre fastholder budskabet til regeringen om, at det er urimeligt, hvis Storbritannien gennem fordelingen af makrelkvoten skal gives en ekstra kompensation efter brexit på bekostning af danske fiskere. Regeringen har indtaget samme position, og vi støtter derfor regeringens arbejde på dette område.

Venstre er generelt optaget af, at regeringen får et mandat, der giver handlemulighed for at sikre det danske fiskeris interesser. Det giver vi gerne, men vi forventer også, at regeringen lever op til tilliden og påtager sig et ansvar i forhandlingerne for at sikre dansk fiskeri, som har stor betydning i mange af Danmarks yderområder og landdistrikter.

Alex Ahrendtsen: Det er selvfølgelig altid en god idé at sørge for, at fiskebestandene har det godt. Det er også prisværdigt, at man lytter til videnskaben. Det støtter Dansk Folkeparti på mange måder. Vi skal passe på vores natur. At vi ikke kan støtte forhandlingsoplægget skyldes udelukkende det, der kommer til at ske for det kystnære danske ålefiskeri. Som nogle her i udvalget husker, har regeringen sammen med Alternativet, Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre for knap et år siden indgået en aftale om at forbyde bundgarnsfiskeri i det sydfynske øhav, hvilket er til stor skade for de små fiskere. Derimod får de store fiskere ikke noget problem med at fiske. Det betyder, at det kystnære fiskeri dør, eksempelvis i Bagenkop på Langeland. Nu er man så ude efter ålefiskeriet i Danmark, selv om det ikke truer ålebestanden. Derfor er det, som EU planlægger, og som regeringen lægger op til, jo faktisk en afskaffelse af ålefiskeriet i Danmark. Det er jo virkelig ærgerligt, og af den grund kan vi ikke støtte forhandlingsoplægget, og jeg vil også opfordre andre til heller ikke at støtte det. Venstre nævner mange gode pointer om ålefiskeriet, men man vælger alligevel at støtte forhandlingsoplægget, hvilket jeg ikke forstår.

Anne Valentina Berthelsen: Socialistisk Folkeparti er ret bekymret for både torsk og ål, og vi har også ved tidligere lejligheder drøftet både åle- og torskestrategier.

Vi støtter regeringens tilgang for genopbygning af torskebestanden – der er behov for supplerende foranstaltninger, som ministeren meget fint udlægger.

Det er nødvendigt med et klart signal til forbrugerne hvad angår ålen. Som jeg forstår ministeren, så mener man, at dette må betragtes som en de facto-lukning af ålefiskeriet i Danmark. Hvorfor så ikke lave en fuldstændig lukning? Det ville jo være et meget klart signal til forbrugerne om, at ålefiskeri ikke længere er lovligt i EU. Jeg tror også, der er dele af videnskaben, som mener, at totalforbud er nødvendigt. Hvad mener ministeren om det?

Bevarelse af økosystemer på havbunde er afgørende for genopretning af disse fiskebestande, og derfor vil vi gerne have en stor udbygning af de trawlfri områder, bl.a. i Kattegat, Skagerrak og Nordsøen. Hvad mener ministeren om det?

Den fungerende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri: Tak til Venstre for pointerne. Det er nemlig komplekst, fordi vi på den ene side gerne vil være foregangsland med biodiversiteten i vores have, men der er også nogle socioøkonomiske konsekvenser i nogle udkantsområder, hvis man lukker fiskeri ned. Derfor skal der findes en balance. Vi er blandt dem, der går længst for at beskytte vores fiskearter – det synes jeg også, vi skal være. Men man skal også sige fra, når det bliver disproportionalt, og når noget går langt mere ud over Danmark end resten af EU. Det er u hensigtsmæssigt alene at pålægge Danmark restriktioner – man skal sætte ind i alle ålens livsstadier, også når de befinder sig sydpå.

Til Anne Valentina Berthelsen: Der er ikke tale om totalforbud. Man skal ikke være bange for at blive fanget for at bryde loven, hvis man får serveret ål til en julefrokost. Man må gerne spise ål, den skal bare være fanget på de rigtige vilkår. Og her bliver skruen strammet, så vi beskytter ålen. Vi lægger an til at foretage en totalgennemgang af hele området, så vi gør det, der er mest hensigtsmæssigt, og så det ikke kun er Danmark, der skal holde for, men hele EU. Man har indført restriktioner for saltvandsfiskeriet, men ikke ferskvandsfiskeriet – nogle lande slipper altså billigt, men regeringen mener, at vi skal løfte i flok, så vi kan passe på vores ål.

Alex Ahrendtsen er bekymret for bundgarnsfiskeriet, altså det kystnære fiskeri. Den røde blok har lavet et forbud mod bundtrawlsfiskeri, ikke bundgarnsfiskeri. Vi har lavet en trawlfri zone, netop af hensyn til havmiljø, biodiversitet, stenrev osv. Det er et godt tiltag. Om vi skal udvide zonen – som Anne Valentina Berthelsen spørger ind til – er et indenrigspolitisk anliggende. Det kan jeg ikke som fungerende minister, der sidder her for at bede om et mandat til at forhandle i EU, forholde mig til. Det er op til Folketinget. Vi har vist en meget vigtig retning med trawlforbuddet i Bælthavet. Det er bundtrawl, der er udbredt i Danmark – ikke bomtrawl, som vi talte om ved sidste møde. Der er primært problemer med det på vestkysten, hvor hollandske og belgiske fiskere kommer med bomtrawl. Vi har kun én bomtrawler i Danmark, resten er bundtrawl. Jeg tror, det er fint med det område, vi har nu.

For at vende tilbage til Alex Ahrendtsens bekymring om bundgarnsfiskerne: Når Venstre støtter forhandlingsoplægget, så er det – som jeg forstår det – fordi det giver os mulighed for at forhandle, så vi kan opnå to ting: For det første, at vi gør det yderste for at beskytte ålen, og for det andet at vi sikrer, at det ikke er disproportionalt hårdt over for danske fiskere. Jeg deler sådan set Alex Ahrendtsens bekymring. Jeg deler bare ikke Alex Ahrendtsens konklusion. Vi er nødt til at være med i forhandlingerne og gøre vores yderste for at få en aftale, der både er ambitiøs på biodiversitetens og ålebestandens vegne, men også på fiskernes muligheder. Ellers bliver vi sat uden for døren, og så bliver der indført nogle regler, der er u hensigtsmæssige for Danmark.

Søren Egge Rasmussen: Enhedslistens fokus er at genoprette fiskebestandene. Vi er for kameramonitorering, så man kan overvåge, hvad der bliver landet. Vi støtter også, at lukkeperioden for ål bliver udvidet fra 3 til 6 måneder. Enhedslisten støtter forhandlingsoplægget.

Mette Kierkgaard: Moderaterne støtter forhandlingsoplægget, dog med den bemærkning, at restriktionerne for ålefangst vil have store erhvervsmæssige konsekvenser for fiskeriet, og derfor er jeg glad for, at ministeren vil kæmpe for at mindske konsekvenserne.

Som jeg forstår det, er det tvivlsomt, at det vil have den store effekt, at man udvider lukkeperioden for ål fra 3 til 6 måneder. Jeg vil gerne takke ministeren for at klargøre regeringens holdning til ålefiskeri, nemlig at man vil fokusere på alle ålens livsstadier og revidere åleforordningen. Men hvilken konsekvens vil det i den forbindelse have, hvis man stemmer for udvidelsen af lukkeperioden fra 3 til 6 måneder?

Charlotte Munch: Danmarksdemokraterne har også flere bekymringer. Jeg vil fremhæve ålefiskeriet. Forslaget fra Kommissionen om at udvide lukkeperioden for fiskeri efter ål i saltvand fra 3 til 6 måneder vil ramme dansk ålefiskeri hårdt. Vi har noteret os høringssvaret fra Danmarks Fiskeriforening, der frygter, at forslaget i realiteten vil være et forbud mod at fiske ål i Danmark. Vi er bekymrede for, at forslaget vil være ødelæggende for dansk ålefiskeri og for livet i de små lokalsamfund. Forsvinder livet i de små havne, påvirker det eksempelvis turismen, fordi det bliver mindre attraktivt at leje sommerhus i områderne.

Det er vigtigt for Danmarksdemokraterne, at regeringen vil modarbejde forslaget fra Kommissionen, så lukkeperioden ikke udvides til 6 måneder, men fastholdes på de 3. Derfor vil jeg spørge ministeren direkte, om regeringen vil modarbejde forslaget og om nødvendigt lægge afgørende vægt på, at forslaget ikke går igennem? Jeg vil gerne have et klart svar fra ministeren. Hvis ministeren kan garantere, at Danmark på dette punkt vil modarbejde forslaget og stemme imod, vil Danmarksdemokraterne gerne støtte forhandlingsoplægget. I modsat fald ønsker vi ikke at støtte.

Theresa Scavenius: Jeg vil gerne kvittere for, at det skal baseres på videnskabelig data – det er betryggende. Jeg er ikke ekspert på fiskeriområdet, og det er der sikkert mange andre, der heller ikke er – derfor er det så vigtigt at basere beslutninger på viden fra folk, der faktisk ved noget om emnet.

Den fungerende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri: Det handler om balancen mellem at være ambitiøs på miljø og biodiversitet, samtidig med at man tager behørig hensyn til lokalsamfundene.

Til Mette Kierkgaard: Vi synes, at det disproportionale med hensyn til ål er, at man udelukkende vil indføre den voldsomme lukkeperiode i danske farvande. De erhvervsmæssige landinger af ål fra saltvand i EU udgør kun 3 pct. af den samlede dødelighed for ålebestanden. Så man skyder gråspurve med kanoner ved at udvide lukkeperioden i Danmark, samtidig med at man ikke gør nok sydpå. Derfor arbejder vi for en mere helhedsorienteret tilgang.

Til Charlotte Munch: Vi lægger ikke afgørende vægt på, at lukkeperioden ikke skal udvides fra 3 til 6 måneder, fordi vi gerne vil forhandle. Det er i øvrigt meget sjældent, at Danmark stemmer imod noget, fordi det taktisk ikke er hensigtsmæssigt – man bliver ved med at forhandle.

Det har selvfølgelig betydning i lokalsamfundene. Hvis små lokale havne lukker, er det ikke bare trist og træls for fiskerne, det har også en indvirkning på turismen. Der er noget charmerende ved at leje et sommerhus og kunne cykle ned på den lokale havn og se, at der stadig er et levende

4. europaudvalgsmøde 9/12 2022

fiskeri. Så det er ikke uden betydning, men vi kommer ikke til at lægge den afgørende vægt – vi forhandler og gør vores yderste for at opnå resultater.

Charlotte Munch: Danmarksdemokraterne støtter ikke forhandlingsoplægget.

Formanden: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Danmarksdemokraterne har ytret sig imod det.

2. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Middelhavet og Sortehavet for 2023 og om ændring af Rådets forordning (EU) 2022/110, for så vidt angår fastsættelse for 2022 af fiskerimuligheder gældende i Middelhavet og Sortehavet

– *Politisk enighed*

KOM (2022) 0525

Rådsmøde 3921 – Bilag 1 (samlenotat side 16)

Den fungerende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri: Jeg vil nøjes med at henvise til samlenotatet. Regeringen kan støtte forslaget.

Anne Valentina Berthelsen: Socialistisk Folkeparti støtter forslaget.

Den fungerende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri: Socialistisk Folkeparti støtter forslaget, og det gør regeringen også. Målsætningen med forslaget er at sikre maksimal bæredygtigt udbytte. Det er et skridt i den rigtige retning. Fiskeriministre med det største engagement i Middelhavet har nogle gange haft meget stort fokus på erhvervsinteresser og knap så stort fokus på bæredygtighed. Vi har fra dansk side traditionelt holdt os lidt tilbage, når det handler om fiskeri i have, som vi ikke selv har aktier i. Men generelt er det jo godt, når man trækker i den rigtige retning.

3. Markedssituationen for landbrugsvarer

– *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3921 – Bilag 1 (samlenotat side 18)

Rådsmøde 3900 – Bilag 2 (skriftlig forelæggelse af 12/10-22)

Den fungerende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri: Det hjælper på situationen, at aftalerne om eksport af korn gennem Sortehavet blev forlænget medio november 2022. Aftalerne løber nu frem til marts 2023, og vi holder meget tæt øje med det.

Der er udfordringer med de høje priser på handelsgødning. På den lange bane er en stor del af løsningen, at gødningen skal være grønnere, så vi er mindre afhængige af importeret gas. Biogas, grøn brint og genanvendelse af næringsstoffer er eksempler på den vej, vi skal gå, men på den korte bane er der desværre ingen lette løsninger.

Nogle medlemslande ønsker, at der gives nye EU-midler eller mere statsstøtte. Dette kan både være til gødningssektoren og til landbrugerne, som påvirkes af de højere priser. Fra dansk side støtter vi velfungerende international handel og grøn omstilling frem for mere statsstøtte.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Strategiske planer under den fælles landbrugspolitik

– *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*

KOM (2020) 0846

Rådsmøde 3921 – Bilag 1 (samlenotat side 24)

Rådsmøde 3890 – Bilag 4 (skriftlig forelæggelse af 14/7-22)

Den fungerende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri: EU's landbrugsreform implementeres fra 1. januar 2023. Som noget nyt skal medlemslandene udarbejde en strategisk plan for gennemførelsen af landbrugspolitikken. Kommissionen skal godkende planen, så den kan træde i kraft senest den 1. januar. Danmark fik godkendt sin plan den 31. august 2022 som et af de første lande.

Processen for vedtagelse af den kommende lov om administration af den fælles landbrugspolitik er desværre blevet forsinket som følge af valget og regeringsforhandlingerne. Der er fuld opmærksomhed på nødvendigheden af at få fremsat loven snarest muligt.

Det er også vigtigt at få erfaringer fra de andre medlemslande, så der er gennemsigtighed i processen. Efter 1. januar 2023 vil der være mulighed for, at medlemslandene årligt kan ændre deres planer. Gennemsigtighed i denne proces er også vigtigt.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Kommissionens evaluering af EU's dyrevelfærdslovgivning

– Information fra Kommissionen

Rådsmøde 3921 – Bilag 1 (samlenotat side 28)

Den fungerende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri: Evalueringen viser, at EU's dyrevelfærdslovgivning har forbedret dyrevelfærden og bidraget til mere ens konkurrencevilkår. Evalueringen viser dog også, at lovgivningen ikke længere er tidssvarende, og at der er problemer med overholdelsen af visse regler.

Kommissionen forventes at følge op på evalueringen med forslag til en bred revision af dyrevelfærdslovgivningen i andet halvår 2023. Spørgsmål om dyrevelfærdsmærkning, transport og aflivning af dyr ventes bl.a. at indgå.

Danmark har som bekendt sammen med Tyskland, Nederlandene, Sverige og Belgien fremført idéer til en mere ambitiøs dyrevelfærdslovgivning i EU.

Theresa Scavenius: Gælder det også for EU's dyrevelfærdslovgivning, at man baserer beslutninger på viden fra folk, der faktisk ved noget om emnet? Der er jo masser af biologiske hensyn og videnskabelige fakta, man kunne inddrage, når man træffer beslutninger.

Den fungerende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri: Det er nødvendigt, at vi stoler på eksperterne, som må vurdere, hvad der skal til. Det skaber et godt udgangspunkt, og så kan vi politikere efterfølgende overveje, om det er optimalt osv. Vi lytter rigtig meget til videnskaben, også inden for dyrevelfærdsområdet. Danmark har allieret sig med Tyskland, Sverige, Belgien og Nederlandene i det, der kaldes Vughtalliancen, og når der kommer ny viden, udarbejder vi et opdateret papir og præsenterer nye visioner på dyrevelfærdsområdet. I den tid, jeg har været minister på dette område – som nu er lidt over 2 år – har vi tre gange haft et udspil for at sikre bedre dyrevelfærd.

Der er meget at arbejde for. Selv om vi synes, at der er meget tilbage at ønske i Danmark, skal jeg hilse at sige, at vi sammenlignet med mange andre EU-lande faktisk ligger ret godt. Men der er forbedringspotentiale, og der er steder, hvor det slet ikke er godt nok.

6. Eventuelt

Den fungerende minister havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

Den fungerende minister havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 7. Rådsmøde (miljø) den 20. december 2022

EUU alm. del (2022) – Bilag 63 (kommenteret dagsorden)

Den fungerende miljøminister: Der er kun et enkelt punkt på dagsordenen, og det forelægges til orientering.

1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om naturgenopretning

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2022) 0304

Rådsmøde 20/12-22 – miljø – Bilag 1 (sammenotat)

Den fungerende miljøminister: Kommissionens forslag udgør en meget ambitiøs ramme for naturgenopretningen i EU. Det er et stort og komplekst forslag, som indebærer en gennemgribende indsats for at give naturen bedre vilkår og mere plads. Forslagets overordnede formål er, at vi senest i 2050 skal have sikret genopretning af alle de økosystemer i EU, som har behov for det. Og allerede i 2030 skal medlemsstaterne have iværksat genopretningsforanstaltninger, der tilsammen dækker 20 pct. af EU's land- og havområder.

Med forslaget pålægges medlemsstaterne konkrete genopretningsmål og forpligtelser for de enkelte økosystemer, med delmål for de forskellige naturtyper, levesteder og artsbestande. Målene skærpes løbende i 2030, 2040 og 2050. Derudover skal medlemsstaterne sørge for at genetablere de naturtyper, hvor det er nødvendigt, med henblik på at sikre naturtypen og dens arters levedygtighed. Medlemsstaterne skal udarbejde nationale naturgenopretningsplaner frem til 2050. Planerne skal bl.a. indeholde en kvantificering af de områder, der skal genoprettes, og en beskrivelse af de tiltag, man vil iværksætte, med frister herfor.

Med den globale natur- og biodiversitetskrise er der et udtalt behov for, at vi i EU styrker indsatsen og sikrer naturen bedre vilkår. Kommissionens forslag vil have en klar positiv effekt på naturen og biodiversiteten i Danmark og EU. Derfor hilser regeringen det velkommen, at Kommissionen har fremlagt forslaget. Vi støtter op om formålet – nemlig at styrke genopretningen af naturen i EU. Og vi går til forhandlingerne med en positiv og konstruktiv tilgang.

Det tjekkiske EU-formandskab har startet forhandlingerne op i Rådet hen over efteråret. Forslaget er generelt blevet positivt modtaget blandt medlemsstater, men der er også bekymringer for dets konsekvenser. Det er et omfattende forslag med mange udfordringer, og jeg forventer derfor, at forhandlingerne kommer til at tage et stykke tid. Og der er fortsat behov for afklaring af centrale elementer som led i processen.

Forslaget kan potentielt få betydning for en lang række sektorer. For regeringen er det derfor vigtigt, at vi får klarlagt konsekvenserne af forslaget i dybden. Vi har derfor iværksat en grundig konsekvensanalyse. Når konsekvenserne er blevet klarlagt, og vi har fået afklaring på forslagets mange aspekter, vil vi vende tilbage med en mere udbygget regeringsholdning. Jeg forventer, at sagen skal forelægges til forhandlingsoplæg næste år, afhængigt af fremdriften i forhandlingerne.

Kim Valentin: Venstre mener, at regeringens indgangsvinkel til problemstillingen er fornuftig. Vi finder det vigtigt at undersøge forslaget økonomiske konsekvenser, særlig for jordbrugserhvervene. Vi ved endnu ikke, hvad de vil være, og det er bekymrende. Overordnet set mangler der gennemsigthed på området, og jeg regner med, at forhandlingsoplægget bliver mere gennemsigtigt, når vi når dertil.

Karin Liltorp: Vi støtter op om formålene med at skabe mere natur i Danmark og ser meget positivt på, at der arbejdes på en helhedsorienteret løsning, der samtænker de forskellige initiativer til gavn for klimaet. Jeg bekymrer mig dog over udgiften på 1,3 mia. kr. til implementeringen i Danmark, når jeg tænker på, hvad der ellers er brug for af penge til den grønne omstilling. Hvad er ministerens holdning til finansieringen af forslaget?

Anne Valentina Berthelsen: Jeg betragter forordningen som et vigtigt instrument til at indfri EU's biodiversitetsstrategier. Danmark og resten af EU's medlemslande skal bidrage til at stoppe biodiversitetskrisen.

Socialistisk Folkeparti er overordnet set tilfreds med Kommissionens udspil, som er meget ambitiøst, men jeg vil gerne komme med et par bemærkninger. Det er væsentligt at få vurderet forordningens positive effekter på vandmiljøet og klimaet, samt hvad de kortsigtede erhvervshensyn vil være. De nuværende krav må ikke forringes og bør være bindende. Det bør også tydeliggøres, at 20-procentsmålet gælder for både land- og havareal. I den forbindelse er det desuden vigtigt, at forslaget bliver tidsfastsat. Hvad de nationale genopretningsplaner angår, bør man arbejde for, at de skal opdateres hvert femte år i stedet for hvert tiende, så vi får mere fremdrift i processen.

Jeg undrer mig over, at hverken målet for beskyttede og strengt beskyttede naturtyper er defineret i forslaget, når det nu findes i Kommissionen biodiversitetsstrategi. Vil regeringen arbejde for at inkorporere det?

Theresa Scavenius: Alternativet går også meget op i dette og støtter, hvad Socialistisk Folkeparti har sagt. Vi håber på, at regeringen vil komme med et godt udspil på området, og på et konstruktivt samarbejde fremover.

Den fungerende miljøminister: Vi forventer at vende tilbage til sagen ad flere omgange, da det er et stort forslag med mange elementer at kaste sig over både for Rådet og i en dansk kontekst.

Til Kim Valentin: Vi undersøger både de positive konsekvenser og de statslige omkostninger. Derudover ser vi på betydningen for en række erhverv, som allerede er oppe på tærerne for at få afklaret forslaget målsætninger og få oversat nogle af begreberne i det.

Moderaterne er positive over for forslaget, men spørger ind til omkostninger, som vi er i gang med at afdække. Det er dog lidt for tidligt at kunne sige, præcis hvordan omkostningerne vil fordele sig. Indtil videre lyder det på omkring 1,3 mia. kr. i statslige omkostninger, men der skal tages højde for dels, at det endnu ikke er kvalificeret, dels det erhvervsmæssige. I sidste ende er det jo op til Folketinget at finde pengene til at implementere direktivet. Som sagt vender vi tilbage til udvalget med forslaget på et senere tidspunkt, for det er vigtigt at få afdækket.

Jeg er sådan set enig med Anne Valentina Berthelsen, når hun siger, at naturgenopretningsforslaget vil være afgørende for EU's biodiversitetsstrategi. Biodiversitetsstrategien indeholder en række forskellige målsætninger, bl.a. procentsatserne for beskyttede og strengt beskyttede naturtyper, mens denne forordning i stedet handler om kvaliteten af de naturtyper. Det er derfor, procentsatserne ikke fremgår her.

Jeg tror, at forslaget vil komme til at tage noget tid at behandle, da det omfatter så mange elementer, og det vil også være tilfældet under det nye formandskab, hvor Danmark også skal spille sin rolle. Indtil nu har møderne primært handlet om at afdække Kommissionens forslag.

2. Eventuelt

Seks nye forslag fra Kommissionen

Den fungerende miljøminister: Jeg vil gerne benytte lejligheden til at orientere udvalget om seks nye forslag fra Kommissionen, som jeg også forventer, der skal forelægges forhandlingsoplæg om til næste år.

De første to forslag vedrører luftforurening. Det ene forslag er en revision af luftkvalitetsdirektivet, hvor der lægges op til skærper af de nuværende grænseværdier for skadelige stoffer i luften. Det andet er forordningen om Euro 7-emissionsstandarder for motorkøretøjer, som ligeledes skærper grænseværdierne på området.

De to næste forslag er inden for vandområdet. Det ene er en ændring af tre vanddirektiver med fokus på prioriterede stoffer i grund- og overfladevand. Det andet forslag er en revision af byspildevandsdirektivet, hvor der foreslås skærper af rensningen for bl.a. miljøfarlige stoffer, medicinrester og næringsstoffer, ligesom der indføres reduktionskrav for klimagasser.

Endelig offentliggjorde Kommissionen i forrige uge endnu en cirkulær økonomi-pakke med to forslag. Det drejer sig om forordningen om emballage og emballageaffald samt en kommissionsmeddelelse om bioplast.

Der er i sidste uge oversendt grund- og nærhedsnotater på luftkvalitetsdirektivet og byspildevandsdirektivet. For de øvrige forslag følger notaterne snarest. Vi vender tilbage til udvalget, når forhandlingerne for alvor er kommet i gang.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Siden sidst

Orientering om arbejdet med miljøregnskaber på vegne af indenrigs- og boligministeren

Den fungerende miljøminister: Det er et forslag til ændring af en forordning, som har været behandlet i Rådsarbejdsgruppen for Statistik siden juli 2022, og det forventes, at der kan opnås enighed om forslaget på mødet den 9. december.

Forslaget indebærer, at forordningen bliver udvidet med tre nye annekser: miljøsubsidier, skovregnskaber og økosystemregnskaber. Under behandlingen i rådsarbejdsgruppen er der opnået enighed om tilretninger af forslaget på en række områder, specielt i det annekse, som vedrører økosystemregnskaber, fordi det indebærer væsentlige metodiske udfordringer.

Angående økosystemregnskaber har der blandt landene været bred tilslutning til, at muligheden for at indføre krav om indberetning af økosystemtjenester i pengeværdier skulle udgå af forslaget. Baggrunden for det er, at der i dag ikke findes anerkendte metoder til værdiansættelse heraf. Desuden er det første år, der skal indberettes økosystemregnskaber for, blevet udskudt, så der bliver bedre tid til den nødvendige metodeudvikling. Det forventes, at det tjekkiske formandskab vil forelægge sagen for Coreper inden jul med henblik på at opnå tilslutning til Rådets fælles holdning forud for trilogforhandlingerne.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.